Zklidňování dopravy - Opatření - Rychlost

Publikováno: 7. 3. 2007

Úvod – co zklidňování dopravy vůbec je a k čemu může být dobré?

Rostoucí intenzity motorové dopravy a s tím spojené neblahé vlivy na životní prostředí i kvalitu života vůbec vedou k hledání cest, jak tyto negativní účinky zmírnit resp. kompenzovat. Nadějným prostředkem úspěšně rozvíjeným ve značné části Evropy je proces tzv. **zklidňování dopravy**. Co si pod tímto pojmem představit? Je to snaha o zmírnění dopravní zátěže, rychlosti jízdy či emisí? Realizace stávající dopravní zátěže přijatelnějším způsobem? Nebo přeměna historické části města sloužící dosud jako skladiště parkujících automobilů (viz obrázek 1) na kulturní a společenské centrum? Záleží na konkrétním případě.

Jako synonymum zklidňování dopravy by zřejmě bylo možné použít výraz **humanizace dopravy**, která může mít různé formy. Nejčastější formou bývají ovšem úpravy dopravního (resp. uličního) prostoru ve snaze o zmírnění dominance motorové dopravy a poskytnutí většího prostoru pěším, cyklistům, obyvatelům a životu obcí a měst vůbec. Zklidňování dopravy bylo původně doménou sítě obslužných komunikací (tvorba zón se sníženou rychlostí, pěších a obytných zón, stavba chodníků a infrastruktury pro cyklisty). V současné době se ovšem zklidňování stále více přesouvá na hlavní místní komunikace a průtahy, úměrně tomu, jak roste jejich zatížení a s tím spojené problémy (hlučnost, emise, nehodovost, obtížné přecházení, bezútěšný vzhled, nespokojenost a stížnosti občanů). Dalo by se říci, že právě zklidňování hlavních místních komunikací je v současnosti nejaktuálnější, protože tyto komunikace místní zastupitele trápí nejčastěji.

Obr. 1: Historické centrum znehodnocené skladištěm automobilů (Brno, ČR)

Rozvoj zklidňování dopravy v ČR

Zklidňování dopravy se pomalu ale jistě začíná rozvíjet i v České republice, resp. veřejná poptávka po něm utěšeně roste. Péčí Ministerstva dopravy České republiky a spolupracujících institucí vznikla i řada publikací a předpisů, které mají pomáhat zklidňující opatření navrhovat a prosazovat. K těmto předpisům, které mají statut tzv. technických podmínek, patří především následující čtyři:

- TP 132 „Zásady návrhu dopravního zklidňování na místních komunikacích“
- TP 145 „Zásady pro navrhování úprav průtahů silnic obcemi“
- TP 103 „Navrhování obytných zón“

- TP 85 „Zpomalovací prahy“

Zklidňování dopravy je rovněž jedním z nosných principů, které se uplatňují v momentálně probíhajícím procesu revize ČSN 73 6110 „Projektování místních komunikací“.

Tendenci ke zklidňování dopravy vyjadřuje i vydaná a platná změna ČSN 73 6110 „Projektování místních komunikací“, která podporuje používání jízdních a parkovacích pruhů menších šířek, prostorově úspornější odvodnění, zpřísňuje podmínky zřizování přechodů pro chodce v zájmu jejich bezpečnosti, atd. Přínosem této změny ČSN 73 6110 je i podstatné zmírnění rozporů s výše uvedenými TP, které byly ještě nedávno zdrojem vášnivých diskusí na téma, „který předpis je závaznější či platnější“. Lze říci, že uplatňování zklidňujících opatření nejrůznějších druhů v tomto okamžiku nic nebrání ani v České republice a záleží jen na vůli či poptávce ze strany zástupců obcí, měst, krajů, policie a samozřejmě i na kvalifikovanosti a šikovnosti projektantů, jaké řešení dokáží nabídnout.

Zklidňování dopravy je velmi rozsáhlá problematika, jejíž podrobná prezentace by přesáhla rozsah tohoto článku. Všimněme si proto alespoň některých dílčích, ale významných témat.